

НАСТАВА НА ДАЉИНУ

- циљеви
- успешност
- исходи

ИСТРАЖИВАЊЕ

СПРОВЕДЕНО НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ АНКЕТИРАНИХ

УЧЕНИКА И РОДИТЕЉА

МЕДИЦИНСКЕ ШКОЛЕ У ЋУПРИЈИ

(током четврте недеље ванредног стања)

Истраживање урадила:

Ћуприја
11.април 2020.г.

Директорка Медицинске школе
Зорица Маринковић, проф.

У В О Д

Идеја да испитам, проверим и проанализирам ефекте извођења наставе на даљину наметнула се почетком друге недеље ванредног стања. Рачунајући да ће се учење на даљину одвијати минимум 6-7 недеља, одлучила сам да спроведем онлајн анкетање ученика и њихових родитеља на почетку 4. недеље.

Период од три уобличене наставне недеље даје могућност да се увелико створи слика како изгледа настава на даљину из угла наших ученика и њихових родитеља.

Припремљене анкете проследила сам одељењским старешинама и замолила их да ми исте попуњене врате ученици и родитељи на мој мејл у року од два дана (послате су у понедељак 06.04.2020.г. а враћене 08.04.2020.г. до касних сати).

Анкетирањем сам обухватила **77,73 %** ученика тј. **377 ученика** (од укупно 485) и **81,00 %** родитеља тј. анкету је попунило **162 родитеља** (од планираних 200).

Након прикупљања анкета, где је испоштован временски рок, прешла сам на обраду добијених података и исти су саставни део истраживачког пројекта Медицинске школе.

У већем делу приказа резултата користила сам упоредну методу одговора ученика и родитеља која су садржински врло блиска и слична. Циљ оваквог упоређивања је истицање чињенице колико су родитељи и њихова деца постали блиски у ванредној ситуацији и уочава се огромна подршка родитеља деци, али на моје велико задовољство и велика њихова подршка настави на даљину, наставницима и школи уопште.

Један од циљева онлајн анкета јесте и истраживање добре организације учења на даљину како бисмо у наредним данима кориговали свој рад као школа и овај вид наставе подигли на још већи ниво на обострано задовољство свих актера у наставном процесу – директора, педагога, наставника, ученика и родитеља.

ДЕТАЉНА АНАЛИЗА И РЕЗУЛТАТИ АНКЕТА (закључци, размишљања, похвале, сугестије и критике)

Анкету је одрадило 377 ученика и 162 родитеља што је укупно 539 анкетираних.

Прво питање: Како сте (упућено ученицима и родитељима):

На постављено питање ученици су одговорили: одлично се осећа њих 192 (**50,93 %**); добро се осећа 122 ученика (**32,36 %**); углавном добро 61 ученик (**16,18 %**); лоше се осећају 2 ученика (**0,53 %**).

Више од половине ученика се осећа одлично, док се једна трећина осећа добро. Ово је охрабрујућа чињеница да су ученици здраво и добро. Разлог томе је њихова емотивна стабилност јер су код својих кућа и бригу о њима воде родитељи / старатељи.

Родитељи су одговорили: одлично се осећа 60 родитеља (37,04 %); добро се осећа 64 (39,59 %); и углавном добро 38 или (23,47 %) родитеља. Лоше се не осећа ни један родитељ (0,0 %). Резултат показује да су сигурни у добро здравље ученика и задовољни што су са својом децом.

Ванредна ситуација и учење на даљину показали су да научити да живиш без нечег, некога на другачији начин у привременим околностима није лако. То значи научити да доносиш нове одлуке у којима ћеш наставити да радиш на свом образовању; значи проверавати та иста знања и своја постигнућа другачије него у редовној ситуацији; значи научити да са друговима, школом и наставницима будеш повезан на индиректан начин. Најједноставније, то значи научити да живиш са мање нечега.

Друго питање: Да ли сте се снашли са учењем на даљину (ученици):

У потпуности се снашло 171 ученик (**45,36 %**); у већој мери 191 ученик (**50,66 %**); у мањој мери 14 (**3,71 %**); и уопште се није снашло 1 ученик (**0,27 %**).

Резултати показују да се са новим обликом наставе и учења одлично снашло и сналази **96,02%** ученика, што је изузетно похвално. Само 3,98 % се у мањој мери снашло или није се снашло у новонасталој ситуацији. Један од разлога који су родитељи наводили у комуникацији са одељењским старешинама је лоша интернет конекција, у месту где живе, а један ученик који се уопште није снашао је ученик из удаљене руралне средине који нема техничких ни материјалних средстава за овај вид наставе. Том ученику одељењски старешина шаље наставне материјале поштом на кућну адресу.

Упоредо са питањем из анкете за ученике, садржински је слично и друго питање за родитеље које гласи: Да ли сте забринути за извођење оваквог облика наставе?

Много је забринуто 6 родитеља (**3,69 %**); у већој мери је забринуто 57 (**35,19 %**); у мањој мери забринуто је 68 родитеља (**41,98 %**); уопште није забринуто 31 родитељ (**19,14 %**).

На основу резултата изводи се закључак да је мањи број родитеља забринут или по мало забринут а разлози су: лош интернет, недостатак финансија као и брига за ученике матуранте који треба да полажу матурски испит. Преко 60 % родитеља не осећа бригу због учења на даљину, што показује да смо на добром путу и да је квалитет наставе веома добар.

На основу свега наведеног следује закључак: мисија образовања (просвете): Зашто ти? Ко ако не ја? Било ко. Ја и јесам било ко, само мало више посвећен од осталих.

Родитељ треба да пружа љубав, пажњу, заштиту, подстрек, правила и свест о важности образовања и учења (касније рада).

Треће питање: Колико вам помаже ТВ настава (РТС 3, РТС Планета):

ТВ предавања по мишљењу 13 ученика (**3,45%**) пуно помажу; у већој мери помажу сматра 92 ученика (**24,40%**); у мањој мери 144 ученика (**38,20 %**); и уопште не помаже 128 ученика (**33,95%**).

Пратећи распоред ТВ предавања са којим смо ученике на свакодневном нивоу упознавали уочава се да иста предавања за ученике наше школе као стручне школе, не

могу много да помогну у обради нових садржаја, осим у делу општеобразовних предмета јер преовлађују стручни предмети за које нису снимљени садржаји. Посебно је важно нагласити важност практичне наставе/вежби и наставе/вежби у блоку за коју је неопходно добро осмислити како садржаје тако и начине реализације. Сходно свему наведеном наставници су принуђени да сами осмишљају како теоријску тако и практичну наставу. Посебно ми је задовољство да похвалим спољне сараднике школе – ДОКТОРЕ СПЕЦИЈАЛИСТЕ који уз изузетно ангажовање и оптерећеност у борби са вирусом, налазе место и начин да не запостављају и наше ученике. То су др Биљана Балов, др Ивица Јоцић, др Славица Илић Ђорђевић, др Анђелка Радовић, др Милош Крстић и др Снежана Станојевић.

С обзиром да су ученици Медицинске школе у Ћуприји изузетно успешни ђаци не чуди што две трећине ученика сматра да треба одгледати и ТВ предавања, док једна трећина сматра да иста не помажу у довољној мери јер ученици добијају додатна упутства и образложења предметних професора. Сви се ипак слажу да је учињени напор од стране Министарства просвете да се у овако кратком временском року уведе овакав начин реализације наставе ЗА СВАКУ ПОХВАЛУ.

Упоредо са овим питањем родитељи су одговарали у анкети на питање сличног садржаја под редним бројем 7 које гласи: Да ли ваше дете прати ТВ предавања?

Одговори су следећи: редовно прати ТВ предавања 48 родитеља (29,63 %); у већој мери прати 53 што је (32,72 %); повремено прати 40 (25,00 %); а уопште не прати, тврди 21 родитељ (12,95%). Упоређујући одговоре ученика и родитеља потврђује се чињеница да две трећине родитеља даје важну улогу ТВ предавањима.

Четврто питање: Каква вам је сарадња са одељењским старешином? Питање из анкете за родитеље је сличног садржаја и гласи: Да ли сте задовољни ангажовањем одељењског старешине?

Анализа ученичких одговора показала је следеће: 359 ученика (95,22 %) каже да има одличну сарадњу са ОС-а; врло добру сарадњу има 11 ученика (2,92 %); Добру сарадњу са ОС-а има 7 ученика (1,86 %); Ни један ученик нема лошу сарадњу са ОС-а (0,0 %).

Родитељи су на напред наведено питање одговорили: Потпуно су задовољни радом ОС-а 134 родитеља (82,72 %); Задовољни су 21 (12,96 %); У мањој мери задовољно је 7 родитеља (4,32 %); Незадовољних родитеља нема (0,0 %).

Упоређујући одговоре ученика и родитеља добијамо скоро подједнако мишљење о раду ОС-а и њиховом труду да непрестано буду у контакту са својим одељењем и њиховим родитељима. Ово је огромна похвала и подршка свим одељењским старешинама који у учењу на даљину имају врло захтевну улогу (уз остале ученике других одељења у којима предају), стижу да се посвете и готово свим ученицима свог одељења. Сваки одељењски старешина на крају наставне недеље мени као директорки школе подноси извештај о здравственом стању ученика, о проценту успешности одељења и о њиховим постигнућима за ту недељу. Уз то брину о ученицима који имају проблем са интернетом или немају уопште могућност праћења оваквог начина рада одељењски старешина 2/3 посебну бригу води о ученику по ИОП-у 2 тако што му прослеђује преко педагога писани наставни материјал за сваку недељу.

О квалитету одељењских старешина и њиховом раду говори податак из анкета да 20 % анкетираних ученика у питању шта му недостаје наводи да је то лик и дело одељењског старешине. Мишљење ученика потврдили су и одговори родитеља у анкети где је процентуални однос изузетности ОС-а је 95,22 % према 95,68 % (ученици – родитељи).

Лично своје браво упућено колегама ОС-а поткрепљујем одговорима родитеља који у последњем питању своје анкете у делу похвале – похваљују ОС-е своје деце 71,89 %.

Пето питање: за ученике гласи: Да ли вам недостаје редовна настава (школа)?

Одговор да им много недостаје дало је 128 ученика (33,95 %); У већем обиму недостаје – 130 односно (34,48 %); У мањем обиму настава и школа недостаје 98 ученика (25,99 %); Уопште не

недостаје 21 (5,84 %); Из одговора проистиче да скоро (70,00 %) ученика износи мишљење о недостатку редовне наставе и школе, док (30,00 %) је мишљења да им мало или уопште не недостаје.

Специфичност Медицинске школе је велики број ученика из удаљених округа и то 1/3 њих долази у ову школу из преко 10 округа. То је један од разлога зашто део ученика не осећа недостатак школе јер су врло често у редовним околностима на недељу дана одсутни од својих кућа.

Шесто питање: Шта вам највише недостаје?

Резултати показују: **Дружење и школа недостаје највећем броју ученике – 268 (71,09 %);** Ова чињеница упућује на претходно питање из анкете јер 70% ученика Медицинске школе има ученике из Поморавског округа. Овај резултат је и одличан показатељ да су се ученици одлично уклопили у школски живот, да је колективни дух изузетно висок, позитиван и присутан. Фасцинантна је чињеница да се на почетку првог разреда веома мали број ученика међусобно познаје сходно напред наведеним подацима. Последњи важан фактор процента од 70,00 % је улога одељењског старешине у креирању позитивне другарске и солидарне атмосфере.

Ученици школу не доживљавају само као образовно васпитну установу већ и као простор где се лепо, безбедно и срећно осећају.

Број ученика који се изјаснио да им највише недостају **предавања и жива реч професора** је 125 што је (33,16 %);

Највећи број ученика њих 149 (39,52 %) је у анкети навело да им највише недостаје **практична настава / вежбе и настава / вежбе у блоку како у кабинетима тако и у болници и вртићу.** Овај резултат је доказ самосвести наших ученика да без практичне наставе теоријска знања нису применљива, посебно за образовне профиле које су изабрали. Укупно три четвртине ученика (72,68 %) издваја теоријску и практичну наставу као оно што им највише недостаје у ванредним околностима.

Одговор **све недостаје** дало је 56 ученика (14,58 %).

Било је ученика који су као одговор на ово питање навели појединачне професоре, тренинге и друго.

Обједињени резултати показују да је у школи изузетно јак ЕТОС (што показују и резултати самовредновања). Између свих актера наставног процеса влада позитивна, охрабрујућа атмосфера која даје изузетно висока постигнућа ученика. У скали ЕТОС-а уочавамо: ПОДРШКУ, ЕМПАТИЈУ, ВРЕДНОВАЊЕ, ПОШТОВАЊЕ СВИХ ПРАВИЛА и ИЗУЗЕТНО КРЕАТИВНУ КОМУНИКАЦИЈУ.

„Захвалити, волети, уочити. Три најмоћнија глагола у грађењу, одржавању и обогаћивању људских односа у школи. То су три глагола чије учење захтева ОДГОВОРНОСТ, СЕНЗИБИЛИТЕТ, ЕМПАТИЈУ и АНГАЖОВАЊЕ.“

Седмо питање: Наведите три предмета из којих су онлајн предавања најинтересантнија? Резултати на ово питање су дати у табели:

Најинтересантнија онлајн предавања по предметима:

Српски језик и књижевност	23,08 %	(први, други и трећи разред)
Микробиологија са епидемиологијом	16,98 %	
Патологија	16,18 %	
Здравствена нега	15,65 %	
Енглески језик	13,53 %	
Масажа и Биологија	10,61 %	
Физичко васпитање	9,55 %	
Интерна медицина	9,28 %	
Математика	8,22 %	(први и четврти разред)
Хемија и Аналитичка хемија	7,95 %	
Физикална терапија	7,69 %	

Хирургија и Историја	7,43 %
Анатомија и физиологија	6,73 %
Медицинска биохемија	6,47 %
Кинезитерапија	6,28 %
Књижевност за децу	6,04 %
Психологија	5,87 %
Специјална рехабилитација	5,51 %
Педијатрија	5,34 %

***Остали предмети имају испод 5% и налазе се у прилогу овог истраживања.**

Циљ овог питања је у сврси истраживања и проналажења наставних предмета који су ученицима најинтересантнији у делу осмишљавања, креативности и начина реализације учења на даљину. Из резултата се назире и везаност ученика за лик и дело професора, за захтевност и строгост/незахтевност и благост професора.

Осмо питање: гласи: **Наведите предмет који најтеже схватате учењем на даљину и разлог.** Резултати су показали следеће:

МАТЕМАТИКА: да им најтеже иде овај предмет кроз учење на даљину изјаснило се 90 ученика (23,87 %) или **6 ученика по одељењу у просеку.**

Разлози: На редовној настави лакше је јер професор може више пута да да објашњење садржаја због тежине предмета; Један број ученика је навео да им солидно помажу предавања из математике на ТВ-у. тежину схватања математике не наводе у квалитету предавача, већ у природи самог предмета.

ФИЗИКА: за овај предмет се изјаснио 71 ученик (23,66 %) што је **просечно 5 ученика по одељењу.** Као разлоге ученици првог разреда и део ученика трећег разреда наводи да су им предавања преобилна и без потребних детаљних објашњења. Велики број задатака који им се постављају као захтев утичу да ученици не могу да их реше по траженој динамици а већина њих од 71 чак 53 ученика каже да им предавање није довољно да би успешно решили дате **захтеве.** Један број ученика наводи и да им предметни професор не одговара на постављена **питања,** путем мејла, у циљу разјашњења и помоћи у решавању задатака.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ: укупно 19 ученика или (5,04 %) **просечно 4 ученика по одељењу.** Разлог који наводе ученици, углавном четвртог разреда, састоји се у захтевима професора да тумаче неко дело без претходног објашњења и анализе текста; Разлог су и писмени задаци који се оцењују по чудесним критеријумима професора; Презентовано градиво из граматике се претходно не обрађује и утврђује, већ се даје кроз домаће задатке ученицима, при чему професор подразумева да они то треба да знају јер су то радили у основној школи.

***Остали предмети који су наведени у одговорима ученика не тичу се квалитета предавања и обимности захтева већ је као разлог наведена тежина садржаја самих предмета (где је неопходна жива реч професора).**

Овај проценат наведених предмета се готово у потпуности слаже са сугестијама родитеља и указивање на преобимност наставних садржаја, великог броја захтева и недовољног појашњења истих.

У анализи овог питања уочава се **велика потреба ученика** да искажу жаљење **за извођењем практичне наставе** у конкретним условима где ученици могу од наставника да науче практичну примену стечених знања, те 136 ученика (36,07 %) изражава став за недостатком овог облика наставе, који у датим околностима није могуће спровести.

Сви образовни профили су подједнако навели потребу за овим видом наставе.

Наведене чињенице су добар показатељ да било који пут може да буде онај најбољи, ако се прелази чврстом вољом и жељом да се у томе напредује. „Без значаја је одакле крећеш у

поређењу са величином онога према чему идеш.“ „Предаја никада није била опција ученика и њихових професора Медицинске школе“ (закључак се односи на практичну наставу/вежбе и наставу/вежбе у блоку).

Девето питање гласи: Да ли вам професори постављају превише захтева?

Одговори изгледају овако: 91 ученик (**24,14 %**) одговара да добија много/пуно захтева; Довољно захтева да провере своја постигнућа добија 272 ученика (**72,15 %**); Недовољно захтева постављених од стране професора сматра 14 ученика (**3,71 %**).

На основу ових резултата уочава се да две трећине ученика 272 сматра да су сви захтеви постављени у позитивном циљу не би ли се проверила њихова постигнућа и вредновало њихово залагање, активност, рад и знање што је изузетно добар показатељ. Из овог се може извести још један закључак – **ученици су врло одговорни у поштовању динамике израде захтева и желе од професора да и они буду одговорни у враћању повратне информације.**

Није мали проценат ни ученика који сматрају да добијају много захтева, али ако се узме у обзир техничка баријера (лоша интернет конекција), слободно време ученика, непојашњавање захтева, чекање одговора на постављена питања, исти проценат је реалан и у наредном периоду мора се озбиљно порадити на његовом анулирању, код назначених професора.

Посебно треба похвалити 14 ученика који сматрају да је број захтева недовољан и да их треба повећати у циљу јасније провере постигнућа.

Десето питање: Да ли вам професори образлажу одговоре на постављена питања и у којој мери?

Укупно 235 ученика (**62,33 %**) каже да највећи број професора образлаже одговоре; Одређени број образлаже (више од 10 професора) – 98 ученика (**25,99 %**); Мањи број образлаже њих 43 или (**11,41 %**); Нико не образлаже 1 ученик (**0,27 %**). Истражени резултати показују процентуалну сличност овог и претходног питања што се уклапа у чињеницу да две трећине ученика поистовећује индентичност постављања захтева са образлагањем одговора на исте.

1/4 ученика износи мишљење да више од половине предметних професора даје образложења на ученичка питања што је сасвим задовољавајуће. Збирно 333 ученика (**83,38 %**) сматра да њихови професори образлажући им питања и недоумице дају несебичну подршку у решавању наставних садржаја.

Подршка, емпатија, одговорност и уважавање морају бити интеракцијски заступљени у циљу постизања што бољих резултата. Постигнућа се мере професорском одговорношћу, компетентношћу, жељом да помогну ученицима и успех је неизбежан када се сви захтеви испуњавају на време без притисака, условљавања и строгог временског ограничавања.

Једанаесто питање: да ли вам професори остављају довољно времена за одговоре на постављене задатке?

У највећем броју дају довољно времена сматра 298 ученика (**79,06 %**); Више од половине професора 62 ученика (**16,45 %**); Мали број професора даје 17 ученика (**4,51 %**); Ниједан професор не даје довољно времена – нико (**0,0 %**).

Укупно (95,51 %) ученика је образложило да предметни професори врло савесно и са мером прате послате захтеве одговарају на питања ученика што је за ученике веома важно због међусобног уважавања. У околностима ванредне ситуације и извођења наставе на даљину врло је важна међусобна комуникација свих на релацији организације наставе (директор и педагог); спровођења наставе на даљину (одељењски старешина, одељењско веће, наставник); конзумента (ученика); и подршке родитеља.

СПРОВОЂЕЊЕ

одељењски
старешина

Одељењско веће

предметни
професор

КОНЗУМЕНТ

Подришка
родитељ/старатељ

Дванаесто питање: Наведите два најинтересантнија начина реализације наставе на даљину? У вези са овим питањем за ученике садржински се надовезују три питања из анкете за родитеље под редним бројевима 3. 4. и 6. које ћу дати као упоредну анализу.

На постављено питање ученици су дали, по њиховом мишљењу, најинтересантније начине реализације наставе на даљину:

1. GOOGLE classroom – 165 ученика (**43,77 %**) – **11 ученика** по одељењу;
2. Друштвене мреже – 140 ученика(**37,14 %**) – **10 ученика** по одељењу;
3. Онлајн презентације – 132 ученика (**35,01 %**) – **9 ученика** по одељењу;
4. ZOOM – 54 ученика (**14,32 %**) – **скоро 4 ученика** по одељењу;
5. Есеји, видео рекламе, квизови – 41 ученик (**10,88 %**) – **око 3 ученика** по одељењу;
6. РТС Планета, РТС 3 – 23 ученика (**6,10 %**);

Остали начини реализације (Microsofte teams, филмови, истраживачки задаци, асоцијације, видео клипови итд. Су испод 5% анкетираних ученика.

Занимљиво је поменути да је 26 ученика (**6,90 %**) одговорило да им се свиђају сви начини реализације који се користе, док је 7 ученика (**1,85 %**) изричито да не воли онлајн наставу.

Збирно идеална онлајн учионица на основу добијених резултата ако је у одељењу 33 ученика изгледала би овако:

- **GOOGLE – 11 učenika;**
- **Друштвене мреже – 10 ученика;**
- **Онлајн презентације – 9 ученика;**
- **ZOOM – 3 učenika.**

Компаративном анализом са одговорима из анкете родитеља проналазимо:

Треће питање: У којој мери пратите децу у учењу на даљину?

Резултати показују следеће: Потпуно прати 45 родитеља (27,78 %); Делимично прати 104 родитеља (64,20 %); Нема времена да прати децу 13 родитеља (8,02 %).

Сврха постављеног питања је провера подршке родитеља деци у настави на даљину и резултати показују да 2/3 родитеља делимично прати децу док 1/4 у потпуности даје подршку деци у оваквом облику учења.

Проценат родитеља који нема времена да прати своје дете делује занемарљиво али истовремено указује на изостанак подршке и њихово присуство што условљава непримерено понашање ученика преко друштвених мрежа у виду дигиталног насиља. Код нас за сада нема евидентираних случајева дигиталног насиља, али је евидентно да (92 %) родитеља сходно праћењу деце има и контролу над децом, у случају непримерених порука и понашања преко друштвених мрежа.

Са становишта психологије, педагогије и андрагогије намеће се закључак који је реалан: родитељи који штите децу од сваког проблема, од сваке фрустрације, од узнемирујуће ситуације коју је дете направило – ГРАДЕ ЗА СВОЈЕ ДЕТЕ ВРЛО СРЕЋНО ДЕТИЊСТВО И НЕСРЕЋАН ЖИВОТ ОДРАСЛОГ ЧОВЕКА. Зашто? Зато што се сви ми, као родитељи, трудимо да зауставимо ударце и прикријемо истину, несвесни ДА ЋЕ ДОЋИ ТРЕНУТАК ДА НЕЋЕМО БИТИ ТУ ДА ИХ ЗАШТИТИМО.

Четврто питање: Шта деца наводе као потешкоће у настави на даљину:

Несналажење са предавањима 25 (15,43 %); Превише постављених захтева 66 (40,74 %); Недостатак повратне информације од стране предавача или нешто друго 31 (19,14 %).

Под ставком нешто друго скоро (20,00 %) родитеља сматра да њихова деца немају никаквих потешкоћа у вези са наставом на даљину што је врло охрабрујуће. Укупно 25 родитеља је исказало сумњу да њихова деца још увек се нису адаптирала на нови начин наставе, што не значи да неће у скорије време. Највећи проценат обухваћен је исказом о превише захтева што се може тумачити двострано: као бекство ученика од обавеза или да заиста неки професори неодмерено постављају превелик број захтева.

На основу ове анализе следи закључак да је **неопходна интеракцијска подршка свих нас и да та иста подршка често може бити оптерећујућа иако је циљ што бољи ниво постигнућа ученика.**

Шесто питање: Да ли сте задовољни начинима реализације наставе на даљину?

У потпуности задовољни начинима реализације 42 родитеља (25,93 %); Већим делом задовољни 110 родитеља (67,90 %); У мањој мери задовољно 10 родитеља (6,17 %); незадовољних начином реализације нема (0,0 %).

Највећи број родитеља је задовољан начинима реализације наставе на даљину у укупном проценту (93,33 %), што је одличан показатељ да различитост начина реализације има велику подршку од стране родитеља. Као разлог оваквог размишљања родитељи наводе похвале за разноврсност предавања, брзину којом је школа организовала онлајн наставу и посебно су истакли важност чињенице да као стручна школа немамо могућност коришћења у већем проценту ТВ предавања (јер нема снимљених часова из стручних предмета и практичне наставе као из већег броја општеобразовних предмета). Најмањи проценат родитеља је исказао мишљење да је у мањој мери задовољан начинима реализације образлажући своје одговоре **да ништа не може да замени живу реч професора нити редовну наставу, са посебним акцентом на практичну наставу (што се у потпуности слаже са мишљењем ученика).**

Осмо питање: Шта замерате, тј. сматрате да није добро у учењу на даљину?

Начин реализације градива сматра 42 родитеља (25,93 %); Обимност наставног материјала 35 родитеља (21,60 %); Строгост/захтевност предавача 7 родитеља (4,32 %); Превише домаћих задатака и захтева 32 родитеља (19,75 %); Нешто друго наводи 46 родитеља (28,40 %).

Анализа овог врло важног питања за даље смернице у раду школе показује следеће:

1. Скоро 26 % родитеља замерку ставља начинима реализације градива при чему искључиво као разлог наводе недостатак практичне наставе посебно у делу реализације блокова (ништа не може да замени кабинете, болницу и вртиће);
2. Замерку на обимност наставног материјала исказује 21 % родитеља где се искључиво спомиње само 1 предмет (физика);
3. Укупно 4 % родитеља наводи као замерку строгост/захтевност предавача при чему истиче као разлог строго навођење слања домаћих задатака и израде писмених задатака (не узимајући у обзир честу појаву лошег интернета и других техничких проблема), што не зависи од ученика;
4. Замерку у виду давања превише броја захтева ученицима наводи 20 % родитеља искључиво образлажући да мисле на физику и у мањем броју на српски језик;
5. Највећи проценат родитеља скоро 29 % наводи нешто друго као разлог при чему истиче да нема никаквих замјерки и да је све добро урађено што се тиче учења на даљину.

Закључак који се намеће, за школу као изузетно важна сазнања проистекла из добијених резултата овог питања, симболично можемо одредити на следећи начин: УЧЕЊЕ, НАСТАВА НА ДАЉИНУ ИМА ТРИ ФАЗЕ, КАО И ЖИВОТНЕ ФАЗЕ ЧОВЕКА:

1. **ПРВА ТРЕЋИНА – ПРИПРЕМА** – (одрађена је у току само једног дана 16.03.2020.г.);
2. **ДРУГА ТРЕЋИНА – РАСТ И РАЗВИЈАЊЕ** – (кренули су са другом недељом наставе на даљину од 23.03.2020.г. и до данашњег дана све више се иста развија и напредује, расте и уобличава се);
3. **ТРЕЋА ТРЕЋИНА – ЖЕТВА** – (проверавање свих могућих исхода наставе на даљину у циљу утврђивања школских постигнућа и највећа нада у повратак ученика у школске клупе како бисмо успешно уобличили ову школску годину).

Девето питање: Да ли пратите школски веб сајт?

Одговори су следећи: Редовно школски сајт прати 54 родитеља (33,34 %); Не прати школски сајт 35 родитеља (21,60 %); Повремено прати школски сајт 73 родитеља (45,06 %).

Ово питање се намеће као потреба школе да истражи проценат укључености родитеља у живот и рад школе, не само у ванредној већ и у редовној – свакодневној ситуацији.

Циљ је укључивање родитеља / старатеља у активан живот и рад школе, поспршивање сарадње са школом у вези са свим њеним активностима и догађањима. Анализа показује да скоро 80 % родитеља прати сва важна дешавања школе преко школског сајта што је за изузетну похвалу и својеврстан доказ о добром етосу у Медицинској школи. Посебно бих похвалила сарадњу са представницима Савета родитеља који несебично у овим условима исказују помоћ и бригу тако што на дневном нивоу у Вибер групи информишу међусобно једни друге и мене као директорку у вези са наставом на даљину.

Савет родитеља је донео одлуку да по окончању ванредне ситуације и повратку ученика у школу, на првом родитељском састанку упознају све родитеље са резултатима спроведених анкета у вези са наставом на даљину.

За крај овог истраживања остала су питања под редним бројем 13 за ученике и редним бројем 10 за родитеље. Следи компаративна анализа.

Питање гласи: Наведите похвале, сугестије и критике у вези са наставом на даљину.

Циљ овог питања је провера нашег свеукупног рада у ванредном стању како бисмо проверили шта је то што добро радимо, шта треба на даље кориговати јер свака похвала нас оснажује, сугестија даје ширине у даљем раду а критика помаже да отклонимо евентуалне недостатке и будемо још бољи.

Родитељи су навели 107 похвала **(66,05 %)** школи и професорима што нам директно даје подршку да добро реализујемо наставу на даљину; Похвалу за организацију наставе на даљину дало је **(20,99 %)** што представља изузетан успех свих школских субјеката. Укупно 141 родитељ **(87,04 %)** даје безусловну подршку директору, педагогу и свим предметним наставницима укључујући и одељењске старешине.

Ученици су посебно похвалили, у највећој мери предметне наставнике укључујући начине реализације наставе на даљину. затим су похвалили несебичност и ангажовање својих одељењских старешина који на свакодневном нивоу организују комуникацију са њима (одељењске старешине првог разреда су организовале виртуелни излет до Врњачке Бање који је требало да се изведе 10.04.2020.г. Такође су навели да већи број одељењских старешина сваке вечери од 20 сати разговара са њима преко друштвених мрежа о свим успесима и проблемима током тог дана. Колико висок степе емпатије имају моји ученици говори податак да је скоро **30% ученика** старијих разреда (трећи и четврти), **највећу захвалност дало докторима специјалистима знајући колика је њихова борба са вирусом али и истовремена жеља да не запоставе своје ученике.**

Сугестије које смо добили као школа од стране родитеља, **готово 50 %** тиче се родитељског предлога да се ојача практична настава на даљину – снимањем видео материјала као импровизације вежби у циљу поспешивања практичне примене теоријских знања. Исту идеју кроз сугестије наводе и ученици истичући да се за потребе квалитета практичне наставе:

- **сниме вежбе и исте проследи ученицима, којима у овој ситуацији убедљиво највише недостаје овај облик наставе;**
- **да се смањи број домаћих задатака из физике и српског језика;**
- **да се боље образлаже наставно градиво из физике и математике и**
- **да пар професора не одређују прецизно време израде задатака (због техничких проблема).**

Критике које смо истражили односе се на следеће:

- **да професори дају мање захтева ученицима – критика је 21 родитеља (12,96 %) и**
- **да повећају временски рок за израду захтева и на време одговоре на постављена питања ученика истакло је 9 родитеља (5,56 %).**

Што се тиче ученика критика готово да није било изузев спорадичних примера појединих наставника који су критиковани за велики број домаћих задатака и неодговарање на ученичке мејлове.

ЗАКЉУЧАК

ИСТРАЖИВАЊА СПРОВЕДЕНОГ НА ОСНОВУ АНКЕТИРАЊА
УЧЕНИКА И РОДИТЕЉА
МЕДИЦИНСКЕ ШКОЛЕ (539)

на тему: НАСТАВА НА ДАЉИНУ

- циљеви
- успешност
- исходи

На крају овог истраживања које није и крај целокупне ситуације у којој смо се нашли као просвета, све више сам убеђена да смо на правом путу и да ћемо сви заједно успети да ову школску годину уобличимо и доведемо до краја на обострано задовољство свих актера у њему.

Мојој школи не недостаје ни подршка родитеља, нити њихова захвалност, а о ученицима имам све похвале јер њихова постигнућа су најаче оружје Медицинске школе.

Захвалност шаљем свим мојим ученицима, желим им добро здравље и скори повратак у школу. Захвалност упућујем и родитељима мојих ученика пре свега за њихову сарадљивост, ангажованост и бригу о својој деци а мојим ученицима.

Највећа захвалност иде мојим колегама који несебично раде како би наставни процес неометано текао и за њихову емпатију према свима и свему.

Захвалност шаљем и мом стручном сараднику, педагогу школе, Драгани Грубач, која координира наставом у делу планирања и даје безграничну подршку колегама и ученицима, као и супругу Драгану Маринковићу, професору који је све пребацио на папир.

Наравно ту је и незаобилазна карика, наша Школска управа Јагодина на челу са начелником Животом Старчевићем, који нас у овој наизглед безнадежној ситуацији безусловно охрабрује и посвећује пажњу свакој нашој активности бодрећи нас да будемо у претстојећим данима још бољи.

Ово истраживање је средство које смо употребили као оруђе како бисмо дошли до циља – да се суочимо са евентуалним проблемима и пропустима на путу учења на даљину и исте успешно превазишли и решили.

Циљеви су постигнути, успешност реализације наставе на даљину је на врло високом нивоу. Исходе ћемо у наставку времена које је пред нама добити као резултат свега што је анкетирање ученика и родитеља показало.

ЉУБАВ КОЈУ ПОСЕДУЈЕМО И ПЛЕМЕНИТОСТ ПОЗИВА КОЈИ СМО ИЗАБРАЛИ ЈЕ ПОВЛАСТИЦА КОЈА ПОДСТИЧЕ НАШУ ЖЕЉУ ДА НАСТАВИМО И ИЗБОРИМО СЕ НА ОВОМ ПУТУ ПУНОМ НЕИЗВЕСНОСТИ. КАО ПРОСВЕТНИ РАДНИЦИ, ПОСЕДУЈЕМО ОНО НАЈВАЖНИЈ ШТО СЕ МОЖЕ УОБЛИЧИТИ НА СЛЕДЕЋИ НАЧИН:

ПОСЕДОВАЊЕ УНУТРАШЊИХ СРЕДСТАВА КОЈЕ СВАКО ОД НАС ИМА И МАКСИМАЛНО КОРИСТИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ НАСТАВЕ НА ДАЉИНУ:

**САМОСВЕСТ,
СПОСОБНОСТ СПОЗНАЈЕ,
АСЕРТИВНОСТ,
ЕМПАТИЈА,
ЛИЧНЕ СПОСОБНОСТИ,
МОРАЛНИ ПРИНЦИПИ,
СНАГА ВОЉЕ,
ХРАБРОСТ,
ИСТРАЈНОСТ,
КРЕАТИВНОСТ,
ИСКУСТВО,
ПЕРЦЕПЦИЈА,
ИНТУИЦИЈА и
ПРИХВАТАЊЕ.**

**У Ћуприји
11. април, 2020.г.**

**Истраживање спровела
директорка Медицинске школе
Зорица Маринковић, проф.**

ПРИЛОЗИ УЗ ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

ИСТРАЖИВАЊА СПРОВЕДЕНОГ НА ОСНОВУ АНКЕТИРАЊА УЧЕНИКА И РОДИТЕЉА МЕДИЦИНСКЕ ШКОЛЕ

на тему: НАСТАВА НА ДАЉИНУ

- циљеви
- успешност
- исходи

1. Детаљни резултати анкетирања
2. Анкете – садржај за родитеље (10 питања) и ученике (13 питања)
3. Сликовит приказ добијених резултата

ПРИЛОГ 1

Драга децо, ево започела је четврта недеља како нисте у школским клупама. У циљу провере учења на даљину, шаљем вам анкету коју треба да попуните и да је проследите попуњену на мој мејл **zoricamarinkovic069@gmail.com**.

Слободно, без страха одговорите на постављена питања јер ваше одговоре, надам се најискреније, ћу имати само ја.

Поздрављам вас и желим добро здравље.

Радујем се вашем повратку школи, када ћемо наставити дружење и учење.

Ваша директорка

АНКЕТА ЗА УЧЕНИКЕ

1. Како сте?

- а) одлично
- б) добро
- в) углавном добро
- г) лоше

2. Да ли сте се снашли са учењем на даљину:

- а) у потпуности
- б) углавном да
- в) помало
- г) уопште не

3. Колико вам помаже ТВ настава (РТС 3 и Платформа РТС Планета)

- а) пуно помаже
- б) углавном помаже
- в) по мало помаже
- г) уопште не помаже

4. Каква вам је сарадња са одељењским старешинама:

- а) одлична
- б) врло добра
- в) добра
- г) лоша

5. Да ли вам недостаје редовна настава:

- а) много недостаје
- б) углавном недостаје
- в) мало недостаје
- г) уопште не недостаје

6. Шта вам највише недостаје? (одговор кратак и прецизан)

7. Наведите три предмета из којих су вам предавања најинтересантнија;

8. Наведите предмет који најтеже схватате учењем на даљину и разлог;

9. Да ли вам професори постављају превише захтева (домаћих задатака, тестова...)
а) много
б) углавном пуно захтева
в) довољно захтеве да проверимо своја постигнућа
г) недовољно захтева

10. Да ли вам професори образлажу одговоре на постављене захтеве и у којој мери
а) највећи број образлаже
б) један број образлаже
в) мали број образлаже
г) нико не образлаже

11. Да ли вам професори остављају довољно времена да одговорите на њихове захтеве
а) у великом броју дају
б) половина од њих даје
в) понеко даје
г) нико не даје

12. Наведите бар два најинтересантија начина реализације наставе на даљину

13. Напишите похвале, критике и сугестије како бисмо сви заједно поподigli квалитет учења на даљину

***Молим вас да ми попуњену анкету вратите нна мој мејл до среде увече 08.04.2020.г.**

Поштовани родитељи, ево започела је четврта недеља како наша и ваша деца нису у школским клупама. У циљу провере учења на даљину, шаљем вам анкету коју треба да попуните и да је проследите попуњену на мој мејл **zoricamarinkovic069@gmail.com**.

Очекујем вашу искреност у одговорима на питања и молим вас да ми на крају анкете напишете све сугестије, критике и похвале како бисмо сви успешно савладали ситуацију и нашој деци омогућили успешан завршетак ове школске године.

Поздрављам вас и желим добро здравље.

Радујем се повратку ваше деца а наших ђака у школу, када ћемо наставити сарадњу на обострано задовољство.

**Директорка школе
Зорица Маринковић, проф.**

АНКЕТА ЗА РОДИТЕЉЕ

1. Како се осећате?

- а) одлично
- б) добро
- в) углавном добро
- г) лоше

2. Да ли сте забринути што се настава одвија онлајн

- а) много
- б) углавном да
- в) углавном не
- г) уопште не

3. У којој мери пратите децу у учењу на даљину

- а) потпуно пратим
- б) делимично пратим
- в) немам времена да пратим

4. Шта деца наводе као тешкоће у настави на даљину

- а) несналажење са предавањима
- б) превише захтева који им се постављају (домаћи, тестови...)
- в) овај вид наставе им не одговара јер немају потпуну повратну информацију од стране предавача
- г) нешто друго (допишите)

5. Да ли сте задовољни ангажовањем одељењских старешина

- а) потпуно задовољан
- б) задовољан
- в) углавном задовољан
- г) незадовољан

6. Да ли сте задовољни начинима реализације наставе на даљину

- а) у потпуности
- б) углавном да
- в) у мањој мери задовољан
- г) нисам задовољан

7. Да ли ваше дете прати ТВ предавања:

- а) редовно прати
- б) углавном прати
- в) понекад прати
- г) уопште не прати

8. Шта замерате тј. сматрате да није добро у учењу на даљину:

- а) начин реализације градива
- б) обимност наставног материјала
- в) строгост предавача
- г) превише домаћих задатака и захтева од ђака
- д) нешто друго – допишите;

9. Да ли пратите школски сајт?

- а) да
- б) не
- в) понекад

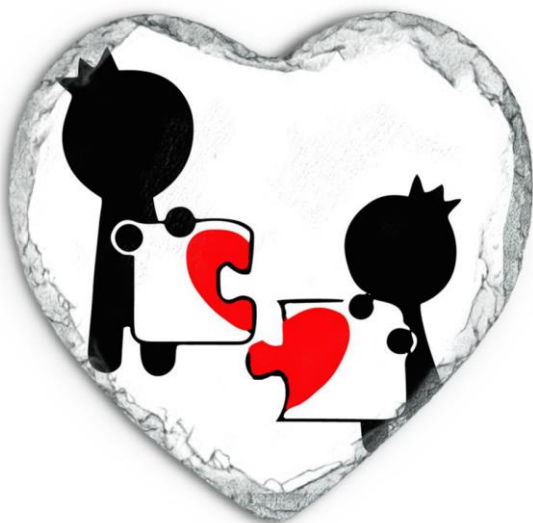
10. Напишите Ваше сугестије, критике, похвале... (будите искрени јер резултате анкете поседујем само ја.)

***Молим вас да ми попуњену анкету вратите на мој мејл до среде увече 08.04.2020.г.**

ПРИЛОГ 2 – СЛИКОВИТИ ПРИКАЗИ ДОБИЈЕНИХ РЕЗУЛТАТА

1.

УЧЕНИЦИ

Како сте?

Одлично	50,93%
Добро	32,36%
Углавном добро	16,18%
Лоше	0,53%

РОДИТЕЉИ

Како сте?

Одлично	37,04%
Добро	39,59%
Углавном добро	23,47%
Лоше	0,0%

2.

УЧЕНИЦИ

Како се сналазим са учењем на даљину:

У потпуности се сналазим	45,36%
У већем делу се сналазим	50,66%
У мањој мери се сналазим	3,71%
Уопште се не сналазим	0,27%

РОДИТЕЉИ

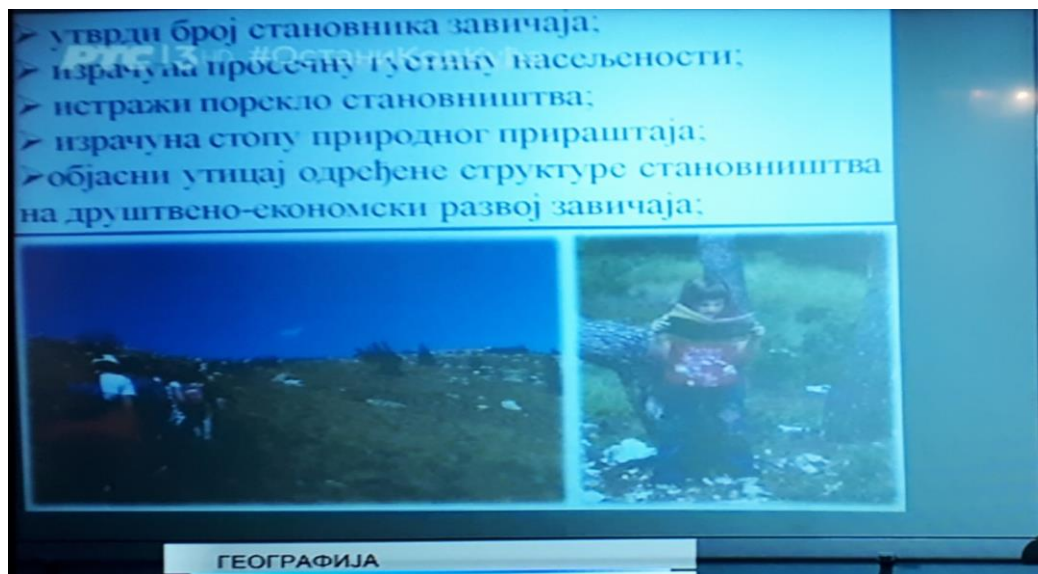
Забринут/а сам у вези са онлајн наставом:

Много сам забринут/а	3,69%
У већој мери	35,19%
У мањој мери	41,98%
Нисам забринут/а	19,14%

3.

УЧЕНИЦИ

РОДИТЕЉИ

ТВ настава ми помаже:

а) пуно	3,45%
б) у већем делу	24,40%
в) у мањем делу	38,20%
г) не помаже	33,95%

Да ли деца прате ТВ наставу:

а) редовно	29,63%
б) у већем делу	32,72%
в) понекад прати	25,00%
г) уопште не прати	12,95%

4.

УЧЕНИЦИ

РОДИТЕЉИ

Сарадња са одељењским старешином

а) одлична	95,22%
б) врло добра	2,92%
в) добра	1,86%
г) лоша	0,0%

Задовоља/на сам радом ОС:

а) потпуно	82,72%
б) задовољан	12,96%
в) делимично задовољан/на	4,32%
г) незадовољан/на	0,0%

5.

УЧЕНИЦИ

Недостаје ми школа и настава:

<i>а) много недостаје</i>	33,95%
<i>б) у већем обиму</i>	34,48%
<i>в) мало недостаје</i>	25,99%
<i>г) уопште не недостаје</i>	5,58%

6.

УЧЕНИЦИ

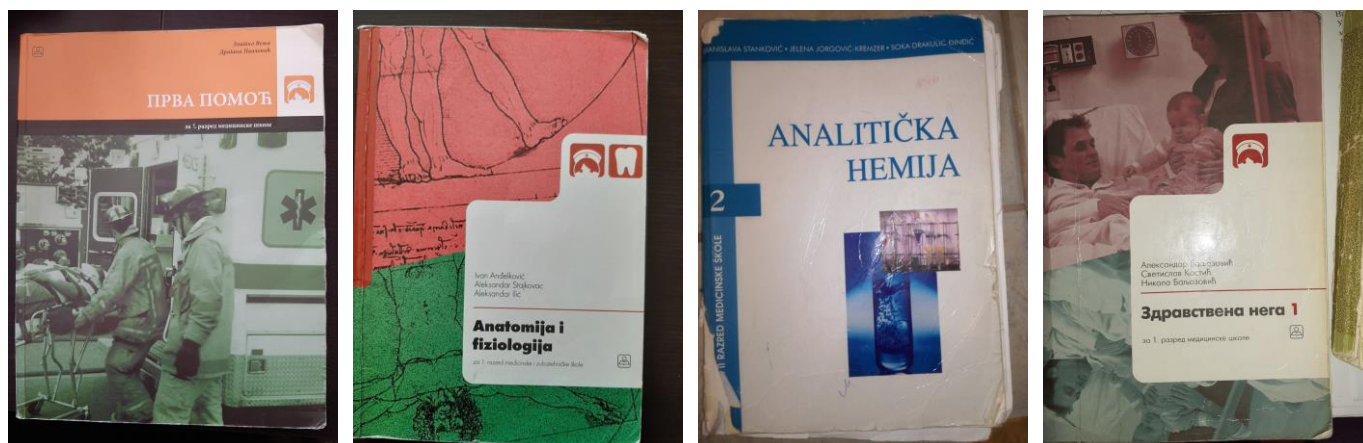

Највише ми недостаје:

<i>1. Дружење</i>	71,09%
<i>2. Практична настава</i>	39,52%
<i>3. Предавања и професори</i>	33,16%

7.

УЧЕНИЦИ

Најинтересантнија онлајн предавања по предметима:

Српски језик и књижевност	23,08 %
Микробиологија са епидемиологијом	16,98 %
Патологија	16,18 %
Здравствена нега	15,65 %
Енглески језик	13,53 %
Масажа и Биологија	10,61 %
Физичко васпитање	9,55 %
Интерна медицина	9,28 %
Математика	8,22 %
Хемија и Аналитичка хемија	7,95 %
Физикална терапија	7,69 %
Хирургија и Историја	7,43 %
Анатомија и физиологија	6,73 %
Медицинска биохемија	6,47 %
Кинезитерапија	6,28 %
Књижевност за децу	6,04 %
Психологија	5,87 %
Специјална рехабилитација	5,51 %
Педијатрија	5,34 %

***Остали предмети имају испод 5%.**